

Adam Bałabuch

"Siejba słowa, t. VI: W hołdzie Matce i Królowej. Homilie i rozważania maryjne", Ignacy Dec, Wrocław 2001 : [recenzja]

Wrocławski Przegląd Teologiczny 10/2, 142-143

2002

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

niezaangażowanych w spory doktrynalne czy polityczne. Ubogaceniem treści książki jest zamieszczona w zakończeniu tabela wydarzeń chronologicznych (ss. 673-674). Dodatkiem wydania włoskiego omawianej pozycji jest synteza poglądów Sandersa na temat wierzeń i praktyk judaizmu, dokonana przez redaktora włoskiego, P. Capellego (ss. 675-694). Niewątpliwym walorem książki jest zamieszczona w niej obfita bibliografia tematu (ss. 695-713). Odnalezienie poglądów poszczególnych autorów, zarówno postaci źródłowych, jak i współczesnych, oraz dzieł cytowanych ułatwiają trzy indeksy: indeks postaci historycznych i literackich, indeks autorów współczesnych oraz indeks cytowanych fragmentów źródeł (ss. 713-725).

Autorowi nie udało się uniknąć powtórzeń. W rozdziale zatytułowanym *Le questioni che generano i partiti* zatrzymuje się nad genezą faryzeuszy, saduceuszy czy „pobożnych”, a następnie powraca do tej kwestii w systematycznym wykładzie o poszczególnych ugrupowaniach. Tytuł całej książki praktycznie pokrywa się z tytułem drugiej jej części (*Il giudaismo comune*). Wydaje się również, że autor zbyt obficie sięga do historii instytucji i zwyczajów żydowskich, podczas gdy w tytule swego dzieła zaznacza, że szczególnym okresem jego zainteresowania są lata 63 przed Chr. – 66 po Chr. Niełatwo mu będzie również uniknąć zarzutu pewnych anachronizmów. Obfite czerpanie i cytowanie literatury rabinicznej, powstałej przecież po roku 70, nie zawsze bowiem jest uzasadnione argumentacją wskazującą, że rabini odnoszą się do okresu zapowiedzianego w tytule dzieła. Dużą zaletą książki są natomiast trzy kwestie: po pierwsze stanowi ona obszerną syntezę praktyk i wierzeń judaizmu czasów Jezusa – syntezę, której brakowało w bibliotekach teologicznych; po drugie, autor zwrócił uwagę na zagadnienie często pomijane w literaturze, a mianowicie na sposób życia wiarą „pospolitych” wyznawców judaizmu, nie tylko ich religijnych przywódców; po trzecie wreszcie, godną uwagi jest skrupulatna i niezwykle krytyczna analiza dzieł Flawiusza i Filona.

ks. Mariusz Rosik

Ks. Ignacy Dec, *Siejba słowa*, t. VI: *W hołdzie Matce i Królowej. Homilie i rozważania maryjne*, Wrocław 2001

Szósty tom homilii ks. infulata prof. dr. hab. Ignacego Deca, rektora Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu, który ukazał się w znanej i cieszącej się dużym uznaniem serii *Siejba słowa*, zawiera tym razem rozważania maryjne. Tom ten został zatytułowany przez autora: *W hołdzie Matce i Królowej*. Nie mogło w tej serii homiletycznej zabraknąć tomu poświęconego Matce Bożej. Autor bowiem wzrastał w pobliżu bazyliki w Leżajsku, gdzie króluje Matka Boża Pocieszenia w swoim łaskami słynącym wizerunku. Stąd też w homiliach i rozważaniach maryjnych ks. I. Deca możemy odczytać głęboką więź, jaka łączy go z Matką Zbawiciela. Tym samym opublikowane teksty stają się świadectwem zawierzenia Maryi w wypełnianiu kapłańskiej posługi.

Homilie Ks. Rektora osadzone są bardzo mocno na fundamencie biblijnym i tradycji Kościoła. To sprawia, że zawierają one solidne nauczanie dotyczące Najświętszej Maryi Panny, które wyrażone jest przystępnym i zrozumiałym dla przeciętnego czytelnika językiem. Wielką zaletą rozważań ks. I. Deca jest ukazywanie także życiowych konsekwencji,

które płyną z omawianych prawd mariologicznych. Maryja staje się zatem żywym wzorem dla chrześcijanina, jak wypełniać wolę Bożą w drodze do domu Ojca.

Niniejszy tom w stosunku do poprzednich wyróżnia się tym, że oprócz homilii i rozważań ks. I. Deca zawiera także teksty rozważań do wezwań *Litanii loretańskiej*, pochodzących jeszcze z lat seminaryjnych autora i jego kolegów kursowych.

Tom szósty *Siejby słowa* składa się zatem z dwóch głównych części. Pierwsza zawiera homilie Ks. Rektora, które wygłosił on, wypełniając posługę słowa w czasie swojej kapłańskiej działalności. Zostały one ułożone w czterech grupach. Pierwsze trzy stanowią zbiór homilii na maryjne uroczystości, święta i wspomnienia: obowiązkowe, dowolne i lokalne. Ich układ odpowiada ogólnopolskiemu kalendarzowi liturgicznemu. Na uroczystości i święta autor zamieścił dwie wersje homilii.

Druga część omawianego zbioru homilii i rozważań maryjnych zawiera teksty dotyczące poszczególnych wezwań *Litanii loretańskiej*. W tej części grono autorów zawiera 26 nazwisk. Rozważania te były pisane przez Ks. Rektora i jego kolegów w ramach ćwiczeń homiletycznych na piątym roku studiów. Dlatego są one zapewne dla wszystkich autorów świadectwem i przypomnieniem minionych lat seminaryjnej formacji.

Ks. Gerard Siwek we wstępie do swoich *Kazań maryjnych* pisze, że „tematyka maryjna bardzo łatwo schodzi na płaszczyznę bardzo taniego sentymentalizmu czy płytkiej, niekiedy zabobonnej wprost dewocji. Dzieje się tak ciągle, pomimo VIII rozdziału Konstytucji dogmatycznej o Kościele II Soboru Watykańskiego, adhortacji apostolskiej Pawła VI *Marialis cultus* z 1974 roku czy encykliki Jana Pawła II *Redemptoris Mater* z 1987 roku” (G. Siwek, *Kazania maryjne*, Kraków 2001, s. 5n).

Zdaniem tego wytrawnego homilety, możemy ustrzec się wielu zagrożeń, jakie niesie ze sobą kaznodziejstwo maryjne, kiedy umieścimy w naszym przepowiadaniu „Maryję w kontekście historii zbawienia; ukážemy Jej ścisły związek nie tylko z Chrystusem, lecz także z Kościołem, którego jest pierwowzorem; przedstawimy Ją jako wzór uległości natchnieniom Ducha Świętego, pozytywnej odpowiedzi na Boże wezwanie, zaufania Chrystusowi; wzór ewangelizacji i eschatologicznej nadziei” (tamże, s. 6).

Takie jest właśnie kaznodziejstwo maryjne ks. prof. I. Deca. Tkwi ono mocno w Biblii i solidnej mariologii. Dlatego też szósty tom *Siejby Słowa* może być dla kaznodziejów cenną pomocą w zmaganiu się z problematyką maryjną na ambonie, a dla innych czytelników szansą pogłębienia wiedzy mariologicznej i kształtowania życia duchowego na wzór Matki Chrystusa.

ks. Adam Bałabuch

Wierność rzeczywistości – Księga Pamiątkowa z okazji jubileuszu 50-lecia pracy naukowej na KUL o. prof. Mieczysława A. Krąpca, Lublin 2001, ss. 840 + ilustracje

Wśród ksiąg pamiątkowych i jubileuszowych ukazujących się w różnych środowiskach naukowych i kościelnych w ostatnim czasie należy odnotować Księgę Pamiątkową przygotowaną ku uczczeniu jubileuszu 50-lecia pracy naukowej wybitnego myśliciela i filozofa naszych czasów – o. Mieczysława Alberta Krąpca. Księga posiada dedykację: *Nie-*